

SPRAWOZDANIE

za rok 2024

z realizacji w Gminie Krapkowice zadań z zakresu wspierania rodziny zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z Ustawy:

1) Działania asystenta rodziny

Zadania zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku w zakresie wspierania rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krapkowicach realizowane są przez asystenta rodziny zatrudnionego w systemie zadaniowego czasu pracy w wymiarze jednego pełnego etatu.

W całym 2024 roku usługami asystenta rodziny objętych było 15 rodzin wychowujących małoletnie dzieci, w których stwierdzono potrzebę pomocy i wsparcia zewnętrznego. W tej liczbie 5 środowisk rodzinnych było zobowiązanych do współpracy przez sąd.

W całym 2024 roku asystent współpracował łącznie z 43 osobami, w tym było 19 osób dorosłych/rodziców i 24 dzieci.

Na przestrzeni całego 2024 roku liczba rodzin i osób objętych współpracą asystenta ulegała zmianie. Łącznie w minionym roku współpracę zakończono z 4 rodzinami. Przyczyny były następujące: 2 rodziny zakończyły współpracę ze względu na osiągnięcie celów, a 2 rodziny zrezygnowały ze współpracy poprzez pisemne oświadczenia o zaprzestaniu współpracy.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba rodzin współpracujących z asystentem wynosiła 11.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2024 roku, wg miejsca zamieszkania:

Lp.	Miejscowość	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodziców	Liczba osób w rodzinach
1.	Krapkowice	11	16	14	30
2.	Żużela	1	2	1	3
3.	Dąbrówka Górna	1	3	1	4
4.	Rogów Opolski	1	3	1	4
5.	Gwoździce	1	-	2	2
razem		15	24	19	43

W ramach realizacji zadań oraz podejmowanych działań asystent współpracował z następującymi podmiotami:

- szkoły (podstawowe, średnie, specjalna),
- przedszkola,
- placówki służby zdrowia – poradnie, szpitale i gabinety specjalistyczne,
- Zespół Kurateli Sądowej,

- Sądy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
- Urząd Miasta i Gminy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Starostwo Powiatowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Do głównych problemów występujących w rodzinach objętych wsparciem asystenta należą:

- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych,
- nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- niedojrzałość emocjonalna i społeczna.
- przemoc (fizyczna, psychiczna, ekonomiczna),
- alkoholizm oraz inne uzależnienia (lekomania, narkomania, dopalacze, uzależnienie od Internetu i gier komputerowych),
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niskie kwalifikacje zawodowe bądź ich brak,
- niepełnosprawność,
- przewlekła choroba,
- zaburzenia rozwojowe i psychiczne,
- wielodzietność,
- eurosieroctwo,
- zbyt wczesne macierzyństwo,
- samotne macierzyństwo,
- nieumiejętne gospodarowanie domowym budżetem,
- rodzina niepełna,
- zadłużenie rodziny,
- tzw. rodziny patchworkowe, tzn. dzieci z różnych związków,
- trudne warunki mieszkaniowe,
- brak samodzielnego mieszkania,
- wykluczenie społeczne,
- konflikty w rodzinie i w środowisku,

Zadania asystenta rodziny określa art.15 Ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art.11 ust.1;
- opracowanie , we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(t. j. Dz.U. z 2023 poz. 1923)
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art.9a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Podmioty , o których mowa powyżej udzielają asystentowi rodziny odpowiedniej pomocy w wykonywaniu czynności zawodowych.

Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak wg. ustawy nie może przekroczyć 15.

W ramach podejmowanych zadań asystent wykonywał w środowisku następujące działania:

- wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych rodzin
- pomoc w wypełnianiu różnych dokumentów-druków, wniosków, pisanie podań, próśb, itp.,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (sporządzanie CV, przekazywanie aktualnych ofert pracy, pisanie listów motywacyjnych, kompletowanie potrzebnych dokumentów, itp.),
- pomoc w załatwianiu różnych spraw urzędowych (czasami towarzyszenie rodzinie),
- współpraca z pedagogami w celu wyjaśniania, minimalizowania bądź eliminowania problemów szkolnych,
- organizowanie indywidualnej pomocy w nauce,
- pomoc w zdobywaniu potrzebnych mebli, odzieży bądź sprzętu gospodarstwa

domowego,

- pomoc w redagowaniu i pisaniu pozwów sądowych (o alimenty, o podwyżkę alimentów, rozwód, i inne),
- łagodzenie konfliktów wewnątrzrodzinnych poprzez rozmowy i mediacje,
- szukanie kompromisowych rozwiązań sytuacji problemowych,
- organizowanie pomocy prawnej ,
- organizowanie wizyt w poradniach specjalistycznych ,
- towarzyszenie podopiecznym podczas wizyt w w/w poradniach oraz u lekarzy specjalistów,
- umawianie wizyt u psychologa,
- motywowanie podopiecznych do podejmowania, uczestniczenia i kontynuowania terapii odwykowej w Poradni Leczenia Uzależnień,
- motywowanie rodziców oraz dzieci do zmiany postaw życiowych poprzez podejmowanie różnych działań mających na celu wzrost ich samodzielności, poprawę sytuacji rodzinnej oraz wzrost poczucia własnej sprawczości,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- wymiana doświadczeń kulinarnych,
- promowanie zdrowego odżywiania,
- podnoszenie świadomości dot. dbania o środowisko,
- zgłaszanie rodzin do „Szlachetnej Paczki”,
- zgłaszanie rodzin do różnych form pomocy rzeczowej ,
- informowanie o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, rzeczowej (żywność, odzież).

Praca asystenta rodziny ma na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez ich właściwą edukację w zakresie kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich w stosunku do swoich małoletnich dzieci. Asystent realizuje zadania poprzez zindywidualizowaną **pracę w rodzinie, z rodziną i dla rodziny** .

W ramach współpracy asystent motywuje do budowania i zacieśniania więzi rodzinnych, naprawy relacji w rodzinie, zachęca do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania różnych zainteresowań u dzieci (np.: gry i zabawy na świeżym powietrzu, zajęcia sportowo-rekreacyjne, rozwijanie pasji i zainteresowań, itp.) przy jednoczesnym ograniczeniu oglądania telewizji oraz bezrefleksyjnego spędzania czasu z telefonem w ręku.

W trakcie pracy z rodziną asystent często towarzyszy i pomaga w sytuacjach kryzysowych, odpowiadając na bieżące potrzeby rodziny stosownie do zaistniałej sytuacji.

Aby na bieżąco monitorować postępy w nauce oraz problemy szkolne dzieci, asystent systematycznie współpracuje z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami i pedagogami.

W celu wymiany potrzebnych informacji asystent rodziny pozostaje zawsze w stałym kontakcie z opiekującym się daną rodziną pracownikiem socjalnym. W razie potrzeby bieżące problemy rodziny omawiane są z kuratorami oraz z policją. Wszystkie powyższe działania mają służyć podniesieniu skuteczności i efektywności podejmowanych działań, tak aby wyznaczone wcześniej cele realizować jak najlepiej. Asystent pomaga osiągnąć to, co jest możliwe do zrealizowania przez konkretną rodzinę w ramach jej aktualnych możliwości oraz to czego wymagają inne służby społeczne.

2) Punkty wsparcia dziennego

Dzieci z terenu Gminy Krapkowice korzystały w roku 2024 z dwóch punktów wsparcia dziennego; w Krapkowicach (Otmęcie) oraz w Ściborowicach.

W trakcie pobytu w ww. miejscach dzieci miały zapewnioną profesjonalną opiekę. Spędzanie czasu w placówce pokazuje ciekawe formy zagospodarowania czasu wolnego i zapobiega demoralizacji. Korzystanie z zajęć w tych miejscach ma też na celu wyrównywanie deficytów rozwojowych dzieci i młodzieży z różnych środowisk. Korzystający z zajęć nabywają tam umiejętności prospołecznych i uczą się jak prawidłowo funkcjonować w grupie. Wyżej wymienione cele były realizowane między innymi poprzez zajęcia edukacyjne, manualne, dydaktyczno-wychowawcze oraz sportowo-rekreacyjne. Program zajęć był zawsze dostosowywany do wieku, konkretnych potrzeb i umiejętności uczestników.

3) Rodziny wspierające

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość powołania tzw. **rodzin wspierających**, które miałyby świadczyć pomoc na rzecz rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina wspierająca wraz z asystentem rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego i w kształtowaniu oraz wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Niestety, podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2024 nie udało się na terenie Gminy Krapkowice utworzyć takiej formy wsparcia.

4) Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

W ramach realizacji zadań Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka jest zobowiązana w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej do ponoszenia wydatków w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W **2024** roku Gmina Krapkowice partycypowała w kosztach utrzymania **58** dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w łącznej kwocie : **806 870,25** zł, z tego: rodziny zastępcze – **540 521,97** zł, natomiast placówki opiekuńcze – **266 348,28** zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansuje pobyt dzieci w rodzinie zastępczej na podstawie postanowienia Sądu oraz decyzji wydanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Z niepokojem obserwuje się, iż z roku na rok znacząco wzrastają koszty ponoszonych przez gminę opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

II. Koszt realizacji Ustawy w zakresie zadań dot. wspierania rodziny

W **2024** roku koszty realizacji zadania wyniosły łącznie **1133 669,40** zł w tym :

- środki własne 87 842,78 zł
- środki z Funduszu Pracy- 25 826,62 zł

Na środki własne składają się:

- wynagrodzenie i pochodne asystentów (1 etat) – 78 850,15 zł,
- ryczałt samochodowy – 3 434,40 zł.
- koszty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 2 417,14 zł.
- pozostałe (ekwiwalent za odzież, środki czystości, materiały biurowe, szkolenia, usługi, zakup materiałów, PFRON, inne) – 3 141,09 zł.

III. Potrzeby wynikające z realizacji zadań gminy określonych w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta oraz stworzenie możliwości systematycznego podnoszenia jego kwalifikacji poprzez uczestniczenie w szkoleniach o zróżnicowanej tematyce poszerzającej wiedzę w zakresie tematyki wpierania rodziny.

2. Podjęcie skutecznych działań w celu utworzenia na terenie gminy rodzin wspierających.

3. Wypracowanie wspólnych procedur w sytuacjach zagrożenia dzieci w rodzinie wspólnie z pracownikami socjalnymi, Zespołem Interdyscyplinarnym, pracownikami Policji, PCPR i innymi.

Sporządził: *Teresa Banachowska*

Zatwierdził: *Marlena Kornaś*

Krapkowice 24-01-2025 r.

Zgodnie z Art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust.1,uchwala gminne programy wspierania rodziny.